

Heemkundekring Pladella Villa

Nieuwsbrief 2024-1

Mini-kermis

Wat moeten we ons voorstellen bij een mini-kermis? Nou, precies wat het woord al zegt: een kermis in miniatuur. Compleet met beweging, verlichting en muziek, zoals je het ook op een echte kermis ziet maar dan in het klein en helemaal van hout. Maker van al dat moois is **Joep Bullens** en wij, Pladella Villa, gaan zijn werk tentoonstellen. Van 25 februari tot en met 14 april kunt u de mini-kermis komen bekijken, bij ons in de heemkamer.

Heemkundekring Pladella Villa

Joep is een echt kermisdier. Hij werkte zelf jarenlang op allerlei kermissen en maakt in zijn vrije tijd miniatuur-kermisattracties. Het zijn er intussen een dikke zestig. Bij de opbouw van de tentoonstelling is hij intensief betrokken geweest en we waren onder de indruk van zijn passie en bevoegenheid. "Het liefst doe ik alles zelf", zegt hij, als hij weer eens staat te prullen met iets wat niet helemaal naar zijn zin is, zo klein dat het nauwelijks zichtbaar is. Maar als alle lichtjes branden en alles draait en zwiert, zie je zijn tevredenheid. De mini-attracties zijn verbluffend gedetailleerd, het reuzenrad is zelfs in het klein een indrukwekkend gevaarte. "Heeft me vier maanden gekost", vertelt Joep terloops. Het is niet alleen zijn liefde voor kermissen die hem inspireert maar ook de mooie herinneringen die erbij horen. Hij vindt het geweldig als mensen naar hem toe komen en vertellen over de attracties die ze herkennen van vroeger.

Gedurende de tentoonstelling zal Joep steeds in hoogst eigen persoon aanwezig zijn en u, nieuwsgierige bezoeker, met plezier te woord staan. "Mensen kunnen alles vragen en ik kan er het een en ander bij vertellen als ze iets willen weten." Dus komt dat zien!, kom zelf herinneringen delen aan kermissen van weleer, en heeft u vragen? Stel ze gerust!

De mini-kermis wordt geopend op 25 februari om 14.00 uur. De entree bedraagt € 2.50 en die geeft tevens toegang tot onze vaste expositie. De tentoonstelling duurt tot en met 14 april. U kunt bij ons terecht op de woensdagen van 14.00 tot 16.00 uur en op de zondagen van 13.00 tot 15.00 uur, met uitzondering van zondag 31 maart. U vindt ons aan de Bleijenhoek 57 in Bladel.

Tot ziens op de kermis!

Heemkundekring Pladella Villa

Stamboomcursus gaat op herhaling!

Ook dit jaar organiseren we weer een cursus 'Stamboomonderzoek voor beginners'. De cursus wordt verspreid over drie avonden, te weten 7, 14 en 28 maart aanstaande. We beginnen om 19.30 uur en de lessen zullen duren tot 21.30 uur. Wij zijn de Heemkundekring Pladella Villa en u vindt ons aan de Bleijenhoek 57 in Bladel.

Stamboomonderzoek is spoorzoeken in het verleden, dus mét ons gaat u terug in de tijd. Op de eerste avond nog niet zo heel ver, niet verder dan het jaar 1810, toen zekere

Franse keizer ook in ons land de naar hem genoemde "Code Napoleon" invoerde. We informeren u over de Burgerlijke Stand en de bevolkingsregisters die u vanaf dat jaar ter beschikking staan maar ook, bijvoorbeeld als het over recente stamboomgegevens gaat, over informele bronnen: bidprentjes, geboortekaartjes, de website Mensenlnq, (t)rouwkaarten en meer.

Tijdens de tweede avond gaan we nog een paar eeuwen verder terug. U wilt tenslotte zo ver mogelijk komen, dat is de sport, dus maken we u bekend met de oude kerkelijke doop-, trouw- en begraafboeken. U gaat leren wat schepenbanken zijn, vredegerichten en memories van successie. En omdat we nou eenmaal vlakbij de grens zitten, komen ook de Belgische archieven aan bod. Op de derde avond leggen we u uit waar u moet blijven met al uw gegevens, welke (digitale) manieren er zijn om ze te verwerken. Een aantal courante computerprogramma's passeren de revue, u gaat leren wat u er wel en niet mee kunt en natuurlijk staan we ook even stil bij die geheimzinnige cloud waar iedereen je in wil hebben. Stamboom en al.

Ook na de cursus blijven we u begeleiden. Elke eerste zaterdagochtend van de maanden oktober tot en met april organiseren we een zogenaamd 'Stamboomcafé', waar u terecht kunt met al de vragen en problemen waar u tegen aanloopt bij uw onderzoek: onleesbare documenten, taaie computerprogramma's, bronnen die niet online beschikbaar zijn of helemaal ontbreken, noem maar op. We nodigen u nu alvast uit voor een bezoek aan ons Stamboomcafé, waar we u zo goed mogelijk verder proberen te helpen. En natuurlijk kunt u dan ook 'mee en passant' gebruik maken van onze bibliotheek en onze collectie bidprentjes.

Heemkundekring Pladella Villa

De kosten voor deze cursus bedragen € 25,00. Het cursusmateriaal, met name een stap-voor-stap cursusboekje, is bij de prijs inbegrepen. Voor leden is de cursus gratis.

Was u toch al van plan om er eens aan te beginnen? Al jaren misschien? Of bent u gewoon nieuwsgierig geworden? Schrijf u dan vóór 1 maart aanstaande in via info@pladellavilla.nl.

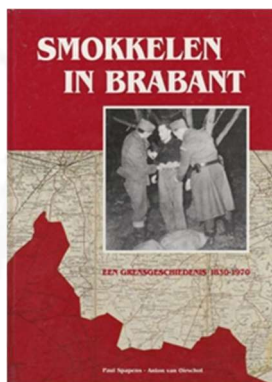
Misschien tot ziens!

Nieuwe vrijwilligers

Wij stellen aan u voor, twee nieuwe vrijwilligers: **Kees Kox** en **Bas van Loon**. Zij gaan ons helpen met het digitaliseren van onze bidprentjes en krantenknipsels. Ook gaan we kijken of we een project **Veldnamen in de gemeente Bladel** op kunnen starten, een project waarbij de kadaasterkaarten uit 1832 als basis dienen voor het koppelen van historische kadastrale gegevens als veldnamen, eigenaren, splitsingen en samenvoegingen enz. aan de kadastrale percelen in de gemeente. We zoeken daarbij aansluiting bij de [Stichting Historische Geografie Brabant](#). Door deze extra handen bij het digitaliseren, hopen we veel informatie die wij als Pladella Villa hebben beter toegankelijk te maken.

Smokkelen in Brabant, een spannend avontuur

Noteer alvast in uw agenda: op woensdag 24 april organiseren we een lezing over de geschiedenis van het smokkelen in Brabant. Spreker is **Paul Spapens**, publicist en oud-journalist. Hij schreef een boek over de geschiedenis van het smokkelen in Brabant.

Zonder grens geen smokkel, en die grens kwam er in 1830 met de opstand en uiteindelijke afscheiding der Belgen. De inkt van het Verdrag van Londen was nog niet droog of de Brabanders ontptopten zich als bedreven smokkelaars. Nergens in Nederland is meer gesmokkeld dan in Brabant. Waarom dat zo was, verneemt u tijdens de lezing.

Heemkundekring Pladella Villa

Het Brabantse smokkelverhaal eindigt in het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw. Zijn de botersmokkelaars toen brave huisvaders geworden? Of zijn ze andere dingen gaan doen? Spapens behandelt de smokkel niet alleen als een cultuur-historisch fenomeen (hij lardeert zijn lezing met smokkelproducten en oude foto's) maar laat ook de sociaal-maatschappelijke kant ervan zien.

Fons Roymans in het gemeentehuis

Een selectie uit onze collectie schilderijen van **Fons Roymans** is binnenkort te zien in het gemeentehuis. U herinnert zich ongetwijfeld nog onze expositie over deze markante Bladelnaar van afgelopen jaar. Meer informatie volgt.

Straatnamen verklaard

Wie goed op de kaart van Bladel kijkt, ziet dat de Hofstad en de Hofdreef verbonden worden door een koningin, een arts en twee geestelijken, een paus en een deken. Hare Majesteit, Zijne Heiligheid en dokter Zijlmans schenken we u. Wij zoomen in op de deken, **Franciscus Johannes Henricus Boex** van de **Deken Boexstraat**.

We beginnen maar even met uit te leggen hoe iemand een deken kan zijn. Honderd jaar na het overlijden van deken Boex van de Deken Boexstraat, is dat waarschijnlijk hard nodig. Een deken is een bestuurder, het hoofd namelijk van een dekenaat. Een dekenaat is de katholieke bestuurslaag die tussen parochie en bisdom inzit, vergelijkbaar met de classis in de protestantse kerk. Dekenaten gaan terug tot de vroege middeleeuwen maar raakten na het verbod op de uitoefening van de katholieke godsdienst in de Republiek in 1581 wel wat in onbruik. Na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 en de hoge vlucht die het katholicisme daarna zou nemen, werd er weer meer inhoud aan gegeven.

Heemkundekring Pladella Villa

Hier in de Kempen vielen we onder het dekenaat Bladel, dat de parochies van Bladel, Netersel, Duizel, Eersel, Hapert, Hoogeloon, Casteren, Reusel, Hooge en Lage Mierde, Hulsel en Vessem omvatte. Het werd opgericht in 1892. In 1904 volgde Boex de Reuselse pastoor Van Wee op als deken, een functie die hij combineerde met die van pastoor van Bladel.

Het dekenaat Bladel bestaat niet meer. Na een reorganisatie in 2009 is het opgegaan in het dekenaat Bladel-Oirschot, onder deken Spooren, die dan weer van Hapert is, Felie.

In 1898 vierde Boex zijn zilveren priesterjubileum, hij en heel Bladel. Amtsjubilea van kerkelijke functionarissen werden in die tijd gevierd als kampioenschappen van voetbalclubs tegenwoordig. Bladel had ook wel het een en ander aan hem te danken. Zo is Boex de drijvende kracht geweest achter de komst van de Zusters van Veghel naar Bladel en de oprichting van het klooster. En niet alleen dat: ook de katholieke jongensschool (nu brasserie 't Spoorke) uit 1914 zou er zonder Boex niet zijn geweest.

In 1917 was het opnieuw feest. Dit keer vierde Bladel Boex' 25-jarig pastoraat. De pastoor is dan al bediend geweest en eervol ontheven uit zijn functie van deken. Er volgt evenwel een miraculeus herstel: hij viert zijn jubileum, wordt nog bisschop en Eere-Kamerheer van de paus, maar overlijdt dan toch vrij snel daarna, op 21 juni 1920.

Deken J.F.H. Boex (1848-1920)